

Regelbunden tillsyn i Vårfruskolan och Apelskolan

Förskoleklass

Grundskola, årskurs 1-5

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Lund kommun under våren 2009 och besökt Vårfruskolan och Apelskolan den 31 mars-1 april 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Regelbunden tillsyn](http://www.skolinspektionen.se/Regelbunden_tillsyn)).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 23 november 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolorna, dels den information som samlats in under besöket. I skolorna intervjuades rektorn, lärare, elever och föräldrar. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Vårfruskolan och Apelskolan

Tabell 1: Antal elever på Vårfruskolan och Apelskolan

Vårfruskolan	Antal elever
Förskoleklass	54
Grundskola	161
Apelskolan	Antal elever
Förskoleklass	14
Grundskola	57

Källa: Skolornas uppgifter per den 23 april 2009.

Vårfruskolan och Apelskolan är centralt belägna F-5 skolor i Lund. De har samma rektor och ett samarbete finns mellan skolorna. Apelskolan är sedan år 2003/2004 en kommunal Montessoriskola. Under hösten 2008 är skolan fullt utbyggd upp till årskurs 5. På Vårfruskolan finns 210 elever och på Apelskolan finns 73 elever.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Vårfruskolan har redovisat sina resultat från nationella prov i svenska, matematik och engelska under de senaste fem åren. Även om måluppfyllelsen är god så finns under åren 2005-2008 ett fåtal elever som inte når målen i svenska, matematik och engelska. Dessa elever följs upp och erbjuds stöd.

Apelskolan är först under hösten 2008 fullt utbyggd med årskurs 5 och har därför ännu inte genomfört några nationella prov. Rektors uppfattning är att de flesta elever når målen i svenska, matematik och engelska, men att det också finns elever i behov av stöd.

Skolinspektionen bedömer att målen i läroplanen och kursplanerna uppfylls huvudsakligen men att skolorna fortsatt behöver följa upp och analysera kunskapsresultaten i alla ämnen.

Tabell: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Vårfruskolan	Riket	Vårfruskolan	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	100	85	100	87
	Matematik	97	72	98	73
	Svenska	90	71	98	72
	Svenska som andraspråk	.	56	.	61

Källa: Uppgifter från Vårfruskolan, våren 2009. Apelskolan har inte haft elever i årskurs 5 förrän denna termin och har ännu inga resultat från nationella prov. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 3 för 2006 och delprov 4 för 2007 exkluderade på grund av stora bortfall.

. = Uppgift saknas .. = Uppgift kan på grund av statistiksekretess inte visas

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevernas kunskapsutveckling i varje ämne som eleven får undervisning i. Den ska även sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Den individuella utvecklingsplanen kan även innehålla omdömen om elevernas utveckling i övrigt inom ramen för läroplanen, om rektorn beslutar det. Vårfruskolan och Apelskolan arbetar i nuläget med IUP (individuell utvecklingsplan) och stegblad i ämnena svenska, matematik och engelska samt för elevernas sociala utveckling. De exempel som Skolinspektionen har tagit del av och som är i bruk är av ojämn kvalitet när det gäller t.ex. sammanhanget mellan dagsläge, mål och arbetsmetoder. Dock pågår på skolorna ett utvecklingsarbete kring IUP och stegblad samt även skriftliga omdömen till att omfatta alla ämnen. Dessa kommer att implementeras först under höstterminen 2009. Skolinspektionens bedömer att skolorna behöver vidta åtgärder för att de individuella utvecklingsplanerna ska uppfylla förordningens krav. Det är anmärkningsvärt att eleverna inte får skriftliga omdömen i samtliga ämnen som de får undervisning i.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 1 kap. 2 § skollagen ska alla som arbetar i skolan medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen, i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor, aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer eller grupper och visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt. Vidare ska läraren klargöra och med eleverna diskutera det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet, öppet redovisa och diskutera skiljaktiga värderingar, uppfattningar och problem, uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling, tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen och samarbeta med hemmen i elevernas fostran och därvid klargöra skolans normer och regler som en grund för arbetet och för samarbete. Enligt grundskoleförordningen ska, om en elev uppträder olämpligt eller gör sig skyldig till en mindre förseelse, läraren uppmana eleven att ändra sitt uppförande. Om detta inte hjälper ska läraren kontakta elevens vårdnadshavare. Både Vårfruskolan och Apelskolan har starkt fokus på kunskapsuppdraget. Lugn och arbetsro utmärker skolorna. Man följer upp och arbetar med elevernas trivsel med hjälp av t.ex. en trivselenkät.

Vid Apelskolan har man haft problem med elevers språkbruk och konflikter bland elever. Ordningsregler för åk 4-5 har upprättats med hjälp av eleverna. Eleverna samlar stjärnor och får belöningar som att se på film, delta i uppträdanden (de s.k. Scengångarna) etc. Om man inte skött sig går man miste om dessa belöningar, och får istället ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionen bedömer att Vårfruskolan och Apelskolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete. Apelskolan behöver dock vidta åtgärder genom att se över de disciplinära åtgärder som används mot eleverna i skolan så att de inte strider mot författningarna.

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 1 och 3 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verk-

samhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Enligt 3a § om kvalitetsredovisning ska den årliga planen mot kränkande behandling följas upp i kvalitetsredovisningen. Kvalitetsredovisningen ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas föräldrar ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

De kvalitetsredovisningar som Skolinspektionen har tagit del av kan inte anses leva upp till förordningens krav på att ge insyn i, och att främja, skolans måluppfyllelse. En bedömning av måluppfyllelsen och åtgärder för ökad måluppfyllelse saknas. I intervjuer med lärare och rektor framgår att de centralt formulerade mallar för kvalitetsredovisning som man har att utgå från inte förmår fånga verksamhetens perspektiv. Vidare framgår att elever och föräldrar inte är delaktiga i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Skolinspektionen bedömer att skolorna behöver utveckla sina kvalitetsredovisningar så att de uppfyller författningarnas krav.

2009-08-21 Lund

Anna Lundin

Gösta Karlsson